

GENEL BİLGİ

Resmi adı:	Libya
Devlet Başkanı	Mohamed Al-Maqaryaf
Başbakan	Ali Zaydan
Yüzölçümü	1.759.540 km ²
Nüfusu	6,5 milyon (Temmuz 2011 tahmini)
Başkent	Trablus
Okuma yazma oranı	%80
İklim	Sıcak ve kurak, ılık kışlar
Konuşulan Diller	Arapça, İtalyanca, İngilizce
Başlıca Şehirler	Trablusgarp, Bingazi, Misurata, Al Mirqab, Al Bitnan, Sebha
Para Birimi	Libya Dinarı
Zaman Dilimi	Türkiye ile arasında saat farkı bulunmamaktadır fakat yaz saati uygulaması yoktur.

Libya 1969 yılından itibaren Muammer Kaddafi yönetilirken bu durum Kaddafi'nin Ekim 2011'de öldürülmesinden sonra sona ermiş ve geçiş hükümeti kurulmuştur. Yeni hükümetin başbakanı Mahmoud Jibril olarak belirlenmiştir.

Muammer Kaddafi yönetime geldiği yıllarda benimsemiş olduğu kurallar doğrultusunda hükümet yabancı yatırımlara ek olarak ağır sanayi, tarımsal alanlar, bankalar, sigorta şirketleri ve hizmet firmalarını özelleştirmiştir. 1999 yılından beri ise, özel sektörün gelişimi için ithalat ve ihracata ilişkin bir takım kanunlar yürürlüğe konulmuştur.

Devlet Başkanı Kaddafi'nin oğlu Ekonomi ve Finans Bakanı Sayf Al İslam Kaddafi, 2002 yılında, özelleştirme ve serbestleştirme ile pazar ekonomisine doğru bir geçiş amaçladıklarını açıklamıştır. 2003'ün Haziran ayında ise Devlet Başkanı Kaddafi Genel Halk Kongresinde aynı açıklamayı tekrarlamıştır.

2003 yılında ABD ve Libya arasında yaşanan politik gelişmelerin ardından 2004 Nisan ayında ABD ambargoyu kaldırarak ikili ticaret anlaşmalarına ve finansal işlemlere yeniden başlanmasına izin vermiştir. Ağustos 2003'te ise Birleşmiş Milletler yaptırımlarını tamamen sonlandırmıştır. Şubat 2004'te ABD seyahat yasağını kaldırıp Amerikalı iş adamlarının Libya pazarına yeniden girmelerini sağlamıştır. 2004'ün Mart ayında ise Tony Blair Kaddafi'nin iktidarından bu yana Libya'yı ziyaret eden ilk İngiliz başbakan olmuştur. Bütün bu gelişmeler ışığında 2004 Eylül'ünde ABD 1986'dan beri Libya'ya uyguladığı tek taraflı ticaret yaptırımlarını aynı dönemde Avrupa Birliği ise ihracat sınırlamalarını kaldırmıştır. 2004 Kasım'ında ABD, Libya'da faaliyet gösteren işletmelerde Amerikan İthalat-İhracat Bankası kredi yasaklarını kaldırmıştır.

2004 yılı Libya için yaptırımların kaldırılması ve ilişkilerin normalleşmesi ile sonuçlanmıştır. ABD'nin Libya'yı 2006 Mayıs ayında teröre destek veren ülkeler listesinden kaldırmasının ardından, ABD ile Libya arasındaki diplomatik ilişkiler yeniden başlamış, 5 Eylül 2008 tarihinde ABD Dışişleri Bakanı Rice ülkeyi ziyaret etmiş, ayrıca 36 yıl aradan sonra ABD'nin Libya'ya atadığı ilk Büyükelçi Aralık 2008'de görevine başlamıştır.

Libya Mayıs 2010'da ilk kez BM İnsan Hakları Konseyi kez üç yıllık üyeliğine seçilmiş bunun sonucunda uluslararası STK'lar ve insan hakları örgütlerinin protestolarına maruz kalmıştır. 2010 yılı Aralık ayı sonunda bir dizi Kuzey Afrika ve Ortadoğu ülkesinde baş gösteren olaylar Şubat 2011'de Libya kentlerine de yayılmıştır. Kaddafi'nin protestoculara karşı aldığı sert tedbirler karşısında Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi acil ateşkes talep eden ve uluslararası toplumun Libya üzerinde uçuşa yasak bölge oluşturmaya izin veren 1973 sayılı kararı kabul etmiştir.

Muhalefeti temsil eden Bingazi merkezli Geçici Ulusal Konsey kurulmuş olup Konsey Mart 2011'de Bingazi Merkez Bankası'nı Libya'daki para politikalarından sorumlu otorite olarak ilan etmiştir. Muhalefet ayrıca Bingazi merkezli Libya Petrol Şirketini kurmuştur. 2011 yılı yaz ayları içinde aralarında Türkiye'nin de yer aldığı bir dizi ülke Geçici Ulusal Konsey'i Libya'nın meşru hükümeti olarak tanımıştır.

Ekim 2011'de Kaddafi'nin yakalanarak öldürülmesi sonucunda Abdurrahim Al-Keib Ulusal Geçiş Konseyi tarafından Libya'nın Geçiş Dönemi Başbakanı olarak atandı. Al-Keib 22 Kasım'da anayasa hazırlamak ve 2012 yılında demokratik seçimleri gerçekleştirmek üzere yeni bir geçiş hükümeti oluşturdu.

Ağustos 2012'de Ulusal Geçiş Konseyi yönetimi seçilen yeni parlamentoya devretti. Ardından ulusal meclis, Mohammed Magarief'i yeni devlet başkanı olarak seçti. Ekim 2012'de Başbakan Mustafa Abu Shagur, yeni hükümeti kuramayınca görevden alındı ve bir hafta kadar sonra bağımsız bir siyasetçi olan Ali Zidan, ulusal meclis tarafından Libya'nın yeni başbakanı olarak seçildi.

GENEL EKONOMİK DURUM

TEMEL MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER

	2008	2009	2010	2011*
GSYİH (milyar \$)	89,7	71,5	73,3	52,4
GSYİH (büyüme, %)	2,7	-9	3,2	-59,7
Enflasyon (TÜFE, yıl sonu%)	10,4	2,4	2,5	10,6
İhracat (milyar \$)	69,1	49,8	52,4	39,0
İthalat (milyar \$)	24,6	17,7	18,7	13,9
Döviz Kuru (yıl sonu, EGP:\$)	1,22	1,25	1,27	1,22
Döviz Rezervleri (altın hariç milyar \$)	92,5	98,9	99,9	71,9
Dış Borçlar (milyar \$)	5,6*	5,8*	6,3*	6,1

Kaynak : Economic Intelligence Unit(EIU), Business Monitor International

* Tahmini

Kaddafi rejiminde ekonomik reformlar sınırlı olmakla birlikte bazı özelleştirme ve reformlar gerçekleştirilebilmiştir. Bankalardaki devlet hisselerinin önemli bir kısmı satılmış olup İtalyan UniCredit'e bir ön bankacılık lisansı verilmiş; Bahreyn merkezli Arab Banking Corporation, Libya's Mediterranean Bank'ın %49 hissesini satın almıştır. İkinci bir bankacılık lisansı 2011 yılında verilecekken yaşanan son gelişmeler nedeniyle gerçekleşmesi beklenmemektedir. Özel sektöre yönelik banka kredileri 2007 yılından beri artış göstermiştir. İki telekomünikasyon şirketi ile bir demir çelik şirketinin kısmi özelleştirilmesi teklif edilmiş olup, olaylar öncesinde demir-çelik firması için hisselerinin halka ilk arzı planlanmaktaydı.

Yaşanan son olaylar neticesinde petrol üretimi ve ihracatındaki kesintiden ötürü Libya ekonomisinin 2011 yılında yaklaşık %60 oranında daraldığı tahmin edilmektedir. GSYİH'nin 2011-2015 yılları arasında ortalama %2 oranında artacağı tahmin edilmekte olup hidrokarbon sektöründeki faaliyetlerin düzelmesi büyük ölçüde güvenlik kaygılarından ötürü ülkeden çekilen yabancı petrol şirketlerinin geri dönmesine bağlı olacaktır.

Petrol ve Doğalgaz Sektörü

Afrika'nın en büyük petrol rezervlerine sahip ülkesi olan Libya'nın petrol ihracatı ihracat gelirlerinin %95'ini karşılamaktadır. Libya, Avrupa'nın petrol ithal ettiği ülkeler arasında 1. sırada yer almaktadır.

Libya'nın petrol sanayisi bir kamu kuruluşu olan National Oil Corporation'ın (NOC) kontrolü altındadır. NOC, Libya'nın petrol üretiminin yaklaşık yarısını gerçekleştirmektedir. İtalyan Agip-Eni ise Libya'da faaliyet gösteren en büyük yabancı petrol şirkettir. Hükümet Libya'nın petrol sanayisini modernize etme planları çerçevesinde 15 sahanın arama haklarını yabancı yatırımcılara sunmuştur.

Uluslararası Enerji Ajansı'na göre Libya 2010 yılında günde 1,3 milyon varil olarak gerçekleşen petrol ihracatı, 2011 Mart ayı ortası itibariyle durma noktasına gelmiştir. Sorun kısmen azalan üretimden kaynaklanırken petrol satışına getirilen yasal sınırlamalar büyük rol oynamıştır. Mart ayı sonunda muhalefet günde 130.000 varil ürettiğini, bu rakamı 300.000 varile çıkarabileceğini açıklamıştır. Batıda ise rejimin stokları azalmış, Azzawiya rafinerisinin kapatıldığı açıklanmıştır.

Libya halkının tek meşru temsilcisi olarak Geçici Ulusal Konseyi tanıyan ilk Arap ülkesi olan Katar, aynı şekilde isyancılara petrolü satma konusunda yardım öneren ilk ülke olmuştur. 2011 yılı Mart ayı sonlarında Qatar Petroleum doğuda üretilen petrolü satmayı kabul etmiştir.

Ülkede faaliyet gösteren en büyük yabancı petrol şirketi olan İtalyan Eni ise Kaddafi sonrası Libya'da geleceğini garanti altına almak üzere 2011 yılı Nisan ayı başında Geçici Ulusal Konseyle bir anlaşma imzalamıştır. AGİP-ENI halihazırda Libya'daki en büyük yabancı petrol şirketi olup hükümet 15 sahanın keşif hakkını yabancı yatırımcıların ilgisine sunmuştur.

YATIRIM ORTAMI

Yabancı doğrudan sermaye yatırımları geçmişten beri hidrokarbon sektöründe yoğunlaşmıştır. Geçmişte izlenen ekonomi politikaları ve yaptırımlar neticesinde diğer sektörler yatırımcılar için cazip olmamıştır. Yaptırımlar kalktığından beri net yatırım miktarı pozitif değere sahiptir. 2002 yılında 145 milyon dolar olan yatırımlar 2008 yılında 4,1 milyar dolara yükselmiş, 2009 yılında 2,6 milyar dolara gerilemiş olup 2010 yılında bu rakamın 3,8 milyar dolara yükseldiği tahmin edilmektedir.

Libya'nın uluslararası toplumla siyasi uzlaşmaya yönelmesi büyük ölçüde artan işsizlik ve petrol ve doğalgaz sektörüne bağımlılıktan kurtulmak amacıyla ülkeye yabancı yatırım çekmeyi hedeflemektedir.

Libya ilk önemli ekonomik liberalizasyon sürecinde bulunmaktaydı. Bu çerçevede geçtiğimiz birkaç yılda yüzlerce küçük şirketin özelleştirilmesi gündeme gelmiştir. Bu sürecin başarılı olması halinde önümüzdeki dönemde daha büyük kamu şirketlerinin özelleştirilmesi beklenmektedir.

DIŞ TİCARET

Libya'nın Dış Ticareti (milyon dolar)

	2008	2009	2010	2011*
İhracat (milyar \$)	69,1	49,8	52,4	15,16
İthalat (milyar \$)	24,6	17,7	18,7	10,07
Hacim	93,7	67,5	71,1	25,23
Denge	44,5	32,1	33,7	5,9

Libya'nın baŐlıca ihracat maddeleri; ham petrol, rafine edilmiŐ petrol űrűnleri, dođal gaz, kimyasallar olup, Libya'nın ticareti baŐta İtalya ve Almanya olmak űzere Avrupa űlkeleriyledir. Libya'nın ihracat gelirlerinin %95'i petrol ihracatından temin edilmektedir.

2011 yılında Libya'nın ihracatında %22,8 ile en yűksek pay İtalya'nın olurken onu %14,3 ile Almanya, %14,2 ile Fransa, %10,7 ile Őin, %5,2 ile İspanya ve %4,8 ile Tunus izlemektedir.

BaŐlıca ithalat kalemleri ise makine, yarı mamul mallar, gıda, ulaŐım araűları ve tűketiciler űrűnleriyken en űnemli ticaret partneri %13,3 ile Tunus olup onu %9,1 ile Tűrkiye, %8,8 ile Őin, %8,4 ile İtalya, %6,7 ile Mısır, %5,2 ile Suriye, %4,9 ile Fransa ve %4,8 ile Almanya izlemektedir.

TŲRKİYE-LİBYA TİCARİ VE EKONOMİK İLİŐKİLERİ

ANLAŞMA VE PROTOKOLLER

AnlaŐmanın Adı	İmza Tarihi	Yűrűrlűđe GiriŐ Tarihi
İktisadi İŞbirliği ve Ticaret Anlaşması	05.01.1975	26.09.1975
Bilimsel ve Teknik İŞbirliği Anlaşması	05.01.1975	13.05.1975
Ticaret Anlaşması	06.10.1996	28.08.1997
İkili Hava UlaŐtırması Anlaşması	11.08.1975	14.08.1979
İŐgűcű AnlaŐması	05.01.1975	13.05.1975
Denizcilik Ve Deniz Nakliyatı Alanlarında İŞbirliği Anlaşması	30.05.1975	16.11.1975
Sosyal Gűvenlik AnlaŐması	20.03.1976	
Deniz Nakliyatı Ortak Şirketi Kurulması Hakkında Anlaşma	17.05.1977	25.07.1979
Ticari ve Mali İŞbirliği Anlaşması	02.05.1978	13.05.1978
Ortak Műhendislik ve MűŐavirlik Hizmetleri Őirketine İliŐkin AnlaŐma	30.12.1978	30.01.1979
Ortak İnşaat ve İŐletme Őirketine İlişkin		30.01.1979

Anlaşma	30.12.1978	
Ortak Tarım ve Hayvancılık Şirketi'ne İlişkin Anlaşma	30.12.1978	30.01.1979
İktisadi, Sınai ve Zirai İşbirliği Protokolü	27.06.1981	25.09.1981
Ticari İşbirliği Protokolü	27.06.1981	25.09.1981
13 Eylül 1984 Tarihli Sosyal Güvenlik sözleşmesinin uygulanmasına Dair Anlaşma	09.08.1985	22.09.1985
Ticaret Anlaşması/ Olağanüstü KEK Toplantısı Protokolü	06.10.1996	28.08.1997
19. Dönem KEK Toplantısı Protokolü	06.08.2004	07.05.2005
20. Dönem KEK Toplantısı Protokolü	31.01.2007	-
Türk Standartları Enstitüsü ile Libya Ulusal Standardizasyon ve Metroloji Merkezi Arasında Teknik İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı	22.04.2009	-
21. Dönem KEK Toplantısı Protokolü	23.07.2009	-
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	24.11.2009	09.04.2011
Türkiye ile Libya arasında Vizenin karşılıklı olarak kaldırılmasına dair Mutabakat Zaptı	24.11.2009	19.12.2009
Hava ve Deniz Ulaşımında Anlaşma	24.11.2009	-
Dış Ticaret ve Müteahhitlik Hizmetlerine Yönelik Teminat Mektuplarına İlişkin Mutabakat Zaptı	24.11.2009	-
Afrikada Ortak Yatırımlara İlişkin Mutabakat Zaptı	24.11.2009	-
Libya Özelleştirme ve Yatırım Ajansı ile T.C. Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı arasında Mutabakat Zaptı	24.11.2009	-
Tarım Alanında Mutabakat Zaptı	24.11.2009	-
Tarım Yatırımlarının Güçlendirilmesi ile İlgili Mutabakat Zaptı	24.11.2009	-

TİCARİ İLİŞKİLER

Libya'ya olan ihracatımız 2001 yılından bugüne sürekli artış göstermektedir. 2004 yılında 337,2 milyon dolar olan ihracatımız, 2009 yılında 1,7 milyar dolara ulaşmış; 2010 yılında ise bir önceki yıla göre %7,6 oranında artışla 1,9 milyar dolar olmuştur. Ticaret hacmimiz ise 2010 yılında 2,3 milyar dolar düzeyine ulaşmıştır. Libya'da yaşanan olayların etkisiyle 2011 yılında ticaret hacmi bir önceki yıla nazaran %62 oranında düşüş sergilemiştir.

Türkiye-Libya Dış Ticareti (Bin Dolar)

Yıllar	İhracat	İthalat	Denge	Hacim
1995	238.315	385.220	-146.905	623.535
1996	243.636	476.304	-232.668	719.940
1997	186.714	533.098	-346.384	719.812
1998	95.195	342.863	-247.668	438.058
1999	139.621	502.060	-362.439	641.681
2000	95.547	786.160	-690.613	881.707
2001	67.473	847.848	-780.375	915.321
2002	165.112	754.042	-588.930	919.154
2003	254.740	1.072.548	-817.808	1.327.288
2004	337.204	1.514.125	-1.176.921	1.851.329
2005	384.167	1.989.269	-1.605.102	2.373.436
2006	489.261	2.297.351	-1.808.090	2.786.612
2007	643.150	399.720	243.430	1.042.870
2008	1.074.288	336.325	737.963	1.410.613
2009	1.795.117	402.568	1.392.549	2.197.685
2010	1.932.370	425.652	1.506.718	2.358.022
2011	747.629	139.762	607.867	887.391
2012	2.140.070	416.158	1.723.912	2.556.228

Kaynak: T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu

Fasıl Bazında Türkiye'nin Libya'ya İhracatı (\$)

Fasıl Adı	2011	2012
Demir ve çelik	53.186.506	332.783.426
Kazan:makina ve cihazlar,aletler,parçaları	31.388.937	195.867.694
Mobilyalar,aydınlatma,reklam lambaları,prefabrik yapılar	22.419.478	186.100.310
Elektrikli makina ve cihazlar,aksam ve parçaları	45.875.003	165.947.717
Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddeden yer kaplamaları	27.529.964	130.001.145
Plastik ve plastikten mamul eşya	34.297.123	119.366.575
Demir veya çelikten eşya	32.012.760	100.454.521
İnciler,kıymetli taş ve metal mamulleri,madeni paralar	7.282.988	79.308.629
Tuz; kükürt; topraklar ve taşlar; alçılar, kireçler ve çimento	12.791.582	56.328.977
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	29.589.816	49.239.073
Değirmencilik ürünleri,malt,nişasta,inülin,buğday gluteni	101.348.623	39.357.762
Kakao ve kakao müstahzarları	18.166.582	34.250.109
DİĞER	331.740.053	651.064.948
TOPLAM	747.629.415	2.140.070.886

Kaynak: TUIK

Libya'ya ihraç edilen başlıca ürünler demir ve çelik, makine ve cihazlar, mobilyalar, elektrikli makina ve cihazlar, halılar, plastik ve plastik ürünler ile demir ve çelikten eşyalardır.

Fasıl Bazında Türkiye'nin Libya'dan İthalatı (\$)

Fasıl Adı	2011	2012
Mineral yakıtlar,mineral yağlar ve müstahsalları,mumlar	55.297.926	291.051.229
Demir ve Çelik	5.237.933	61.644.488
İnciler,kıymetli taş ve metal mamulleri,metal paraları	5.881.976	50.904.237
Ham postlar,deriler (kürkler hariç) ve köseleler	5.341.851	4.011.068
DİĞER	68.003.072	8.547.386
TOPLAM	139.762.758	416.158.408

Kaynak: TUIK

Libya'dan ithal ettiğimiz ürünler mineral yakıtlar ve yağlar, demir-çelik, kıymetli taşlar, inciler, ham postlar ve derilerdir. 2011 yılında Libya ile ithalatımızda mineral yakıtların ithalatının payı % 39 iken 2012 yılında %70 seviyesine yükselmiştir.

MÜTEAHHİTLİK

Libya'da Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı'na tescilini yaptırmış çoğunluğu müteahhitlik firması olmak üzere 110 adet Türk firması faaliyet göstermektedir.

Türk müteahhitleri tarafından bugüne kadar Libya'da üstlenilen projelerin toplam değeri yaklaşık 26,4 milyar dolar olup bu rakam Afrika'da üstlenilen projelerin %14,1'ine karşılık gelmektedir.

TÜRK-LİBYA İŞ KONSEYİ (2005)

Türk Tarafı Başkanı: H. Ersin Takla

Firma ve Unvanı: TML İnşaat San. Tic. ve Turizm A.Ş, Başkan Yardımcısı

Muhatap Kuruluş: Libya Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği

Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen'in 29-31 Ocak 2007 tarihlerinde Libya'ya gerçekleştirdiği resmi ziyaret sırasında Türkiye-Libya 20. Dönem Karma Ekonomik Komisyon (KEK) Toplantısı gerçekleştirilmiş, anılan ziyaret sırasında Kürşad Tüzmen'in de katılımıyla Libya Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği ile Türk-Libya İş Konseyi Kuruluş Anlaşması imzalanmıştır.

Libya'ya yeni atanan T.C. Büyükleçisi Ömür Şölenil onuruna Türk – Libya İş Konseyi tarafından bir çalışma yemeği düzenlenmiştir.

DEİK / Türk-Libya İş Konseyi tarafından organize edilen Türk - Libya İş Konseyi 1. Ortak Toplantısı 28 Temmuz 2009 tarihinde, farklı sektörlerde mensup 100 Türk Firması ve Libya İşadamları Konseyince oluşturulan Libyalı İşadamları Heyetinin katılımıyla TOBB Plaza Konferans Salonu'nda gerçekleştirilmiştir. Toplantıyı sergi alanında gerçekleşen ikili görüşmeler takip etmiştir.

Türk-Libya İş Konseyi tarafından 5 Kasım 2009 tarihinde TOBB Plaza'da çeşitli kıtalarda ve ülkelerde tarım, gayrimenkul, altyapı, petrol ve doğalgaz sektörlerinde bulunan Libya Yatırım Kurumu'nun yenilenebilir enerji, gayrimenkul, turizm ve tarım sektöründe uzman 7 kişilik heyeti ile yaklaşık 55 Türk firma temsilcisinin katılımlarıyla bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

DEİK / Türk – Libya İş Konseyi tarafından 5-7 Nisan 2010 tarihlerinde Libya'ya bir heyet ziyareti düzenlendi ve 6 Nisan 2010 tarihinde 70 Türk firması ve 100 Libyalı firmanın katılımıyla Türk-Libya İş Konseyi 2. Ortak toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Türk-Libya İş Konseyi Libya'da yaşanan gelişmeler neticesinde ortaya çıkan süreci işadamlarımızın en az zararla atlmasına katkıda bulunmak amacıyla ilgili Bakanlıklar ve resmi kurumlarla yakın temas içinde çeşitli girişimlerde bulunmakta olup T.C. Ekonomi Bakanlığı yetkililerinin katılımıyla 2011 yılı Mart, Temmuz ve Kasım aylarında, 2012 yılında Mart, Mayıs ve Eylül aylarında ve 2013 Mart ayında Libya Değerlendirme Toplantıları düzenlemiştir.

Ayrıca Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve DEİK/Türk-Libya İş Konseyi evsahipliğinde 8 Aralık 2012 tarihinde Çırağan Sarayında Libya Genel Ulusal Kongre Başkanı ve Devlet Başkanı Muhammed Yusuf Magaryaf ve beraberindeki heyet onuruna Türkiye-Libya Çalışma Yemeği düzenlendi.

TOBB Başkan Yardımcısı ve DEİK Yönetim Kurulu Üyesi Halim Mete ve DEİK/Türk-Libya İş Konseyi Başkanı Ersin Takla'nın açılış konuşmaları ile başlayan ve yaklaşık 100 işadamlarıyla T.C. Trablus Büyükelçisi Sn. Ali Kemal Aydın ve Libya Ankara Büyükelçisi Sn. Abudrezzak Muhtar'ın iştirak ettiği yemekte, Libya Devlet Başkanı ile Başbakan İkinci Yardımcısı Dr. Avad El Barasi ve İskan ve Altyapı Bakanı Ali Hüseyin El Şerif Türk işadamlarına seslendi.

TOBB Başkan Yardımcısı ve DEİK Yönetim Kurulu Üyesi Sn. Mete konuşmasında Libya Devlet Başkanı'nın Türkiye'ye yaptığı ziyaretin, iki ülke arasındaki güçlü kardeşlik ilişkisini güçlendireceğini, 2011 yılında başlatılan özgürlük, demokrasi ve adalet mücadelesiyle Libya'da yeni bir dönemin başladığını; Libya'nın ekonomik ve sosyal alanda yapılanma için attığı cesur ve kapsamlı adımları yakından takip ettiklerini ve desteklediklerini belirterek iç sorunlarını çözmüş, meşru yönetimler tesis etmiş, ekonomisini çeşitlendirmiş, halkının yaşam kalitesini yükselterek, bölgesel düzende hak ettiği yeri almış bir Libya'nın Türk özel sektörünün ortak arzusu olduğunu dile getirdi. Türkiye'nin köklü dönüşüm sürecine giren Libya'ya aktarabileceği ciddi bir birikim olduğunu belirten Mete, ilk hedefin Libya'da girişimci bir orta sınıfın yeşermesine imkan sağlamak olduğunu vurguladı. Ayrıca azami işbirliği ve entegrasyon prensibiyle, Libya halkı ile tüm alanlarda ve tüm seviyelerde işbirliği tesis edilmek istendiğini sözlerine ekledi.

40 yıl önce imzalanan Trablus Liman ihalesinin, Türk-Libya ekonomik ilişkilerinin başlamasına neden olduğunu hatırlatarak konuşmasını başlayan DEİK/Türk-Libya İş Konseyi Başkanı Sn. Ersin Takla, zaman içinde müteahhitlik sektörünün geliştiğini, 2011 yılına gelindiğinde, yaklaşık 17 milyar dolar tutarlı 264 proje son 5 yılda olmak üzere toplam 529 projeyi 26.5 milyar dolar bedelle üstlendiğini belirterek Türk iş dünyasının, özellikle de müteahhitlerinin, Libya'daki işlerine devam edip bitirme arzusunda olduklarını ifade etti. Ödeme aşamasına gelmiş yaklaşık 400 milyon dolarlık hakediş olduğunu, ilaveten 600 milyon dolarlık hakedişin onay aşamasında olduğunu, bunun yanı sıra henüz istihkak haline gelmemiş, yapılmış iş değerlerinin 2,5 milyar dolar civarında tahmin edildiğini belirten Sn. Takla, Türk müteahhitlerinin alacaklarını tahsil edip işlerini terk etmesi gibi bir ihtimal bulunmadığının altını çizdi. Sn. Takla zararların telafisi konusunda kurulduğu belirtilen komitenin çalışmaya başlamasının sürece büyük ivme kazandıracağını ayrıca vurguladı.

Yemekte konuşan Devlet Başkanı Sn. Magaryaf, Libya ile Türkiye arasındaki sıcak ilişkinin köklerinin çok derinlere dayandığını, özellikle Libya'da son dönemde yaşananlarla birlikte ilişkilerin daha da güçlendiğini ifade ederek Türk hükümetine Libya devriminin başarıya ulaşmasındaki katkılarından dolayı teşekkür etti. Magaryaf, Türkiye'nin devlet ve halk olarak bu mücadelede kendilerine çok fazla destek sağladığının altını çizerek Türk şirketleriyle ilgili Libya'da istenmeyen olaylar yaşandığını ifade etti ve devrim sürecinde Libya'da zarar gören Türk şirketlerinin zararlarının tesbiti için yürütülen çalışmaların devam ettiğini açıkladı.

Magaryaf'ın ardından sözalın Libya Başbakan 2. Yardımcısı Dr. Avad El Barasi yeni rejim göreve geldikten sonra faaliyetlerine yeniden başlamasının ekonomiye de katkı sağlaması anlamına geldiğini belirterek bu nedenle kendilerinin de Türk şirketlerinin çalışmaya başlamasını arzu ettiğini dile getirdi. Ardından sözalın Libya İskan ve Altyapı Bakanı Sn. Ali Hüseyin El Şerif ise, bundan sonraki dönemin Libya'nın yeni baştan imar dönemi olacağını altını çizerek, bu imar döneminde de Türk şirketlerine çok daha fazla ihtiyaçları olduğunu vurguladı.

Faydalı Adresler:

T.C. TRABLUS BÜYÜKELÇİLİĞİ

Adres: Shara Zavia Dahmani P.K.947 Tripoli Libya
Telefon: 00 218-21 340 11 40 - 340 11 43 00 218-21 340 11 44
Faks: 00 218-21 340 11 46
embassy.tripoli@mfa.gov.tr
<http://trablus.be.mfa.gov.tr>

T.C. BINGAZI BAŞKONSOLOSLUĞU

Adres: Hadaik Area 15 Muruj Street Villa No:6 , -Benghazi - Libya Posta Adresi:
P.O.Box 1453 Benghazi - Libya
Telefon: 00 218-61 223 00 02 00 218-61 223 00 03
Faks: 00 218-61 223 00 02
consulate.benghazi@mfa.gov.tr

<http://bingazi.bk.mfa.gov.tr>

T.C. Trablus Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliđi

Zawiyat Dahmani Street P.O. Box: 344, Tripoli LİBYA

Tel : (218-21) 340 0473 - 340 1140

Faks : (218-21) 340 0474 - 340 6770

E-Posta : trablus@ekonomi.gov.tr